

ประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร
เรื่อง การขึ้นทะเบียนหนี้และการเพิกถอนทะเบียนหนี้
พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขประกาศหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนหนี้และการเพิกถอนทะเบียนหนี้ให้มีความเหมาะสมเท่าทันสถานการณ์ในปัจจุบัน และเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาหนี้สินและส่งเสริมสนับสนุนและรักษาอาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกร และให้สิทธิเกษตรกรได้เข้าถึงการแก้ปัญหาหนี้สินตามนโยบายรัฐ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาหนี้สินเป็นสำคัญ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๗/๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกอบกับมติคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร ในคราวประชุมครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร เรื่อง การขึ้นทะเบียนหนี้และการเพิกถอนทะเบียนหนี้ พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรเรื่อง การขึ้นทะเบียนหนี้และการเพิกถอนทะเบียนหนี้ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ฉบับที่ ๑) ลงวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(๒) ประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร เรื่อง การขึ้นทะเบียนหนี้และการเพิกถอนทะเบียนหนี้ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

บรรดาประกาศหรือคำสั่งอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“เกษตรกร” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักและเป็นสมาชิกองค์กรเกษตรกรตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

“นายทะเบียน” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรหรือพนักงานที่ได้รับการแต่งตั้งจากเลขาธิการเพื่อปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนตามประกาศนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“คณะกรรมการจัดการหนี้” หมายความว่า คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจังหวัด

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“สำนักจัดการหนี้” หมายความว่า สำนักจัดการหนี้ของเกษตรกร

/“สำนักงานสาขาจังหวัด”...

“สำนักงานสาขาจังหวัด” หมายความว่า สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรมสาขาจังหวัด
 “สถาบันเจ้าหนี้” หมายความว่า สถาบันการเงิน สถาบันเกษตรกร และนิติบุคคลตามที่
 คณะกรรมการกำหนด

“หนี้เร่งด่วน” หมายความว่า หนี้ที่ถูกสถาบันเจ้าหนี้ทวงถามเป็นเอกสารอันจะนำไปสู่การ
 ดำเนินการตามกฎหมายฟ้องร้องดำเนินคดี รวมไปถึงการถูกบังคับคดีหรือขายทอดตลาดหรืออยู่ระหว่างการ
 ดำเนินคดีก่อนศาลมีคำสั่งล้มละลาย

“ทะเบียนหนี้” หมายความว่า ทะเบียนเกษตรกรที่เกษตรกรซึ่งเป็นหนี้ในระบบได้ยื่นและ
 ได้รับการอนุมัติจากนายทะเบียนรวมถึงหนี้ที่ผ่านการอุทธรณ์การขึ้นทะเบียนหนี้ตามมาตรา ๓๗/๖
 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุน
 ฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

หมวด ๑ การขึ้นทะเบียนหนี้

ข้อ ๕ เกษตรกรที่มีสิทธิยื่นคำขอขึ้นทะเบียนหนี้ตามประกาศนี้ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (๑) เป็นเกษตรกร
- (๒) เป็นหนี้อันเนื่องมาจากการประกอบเกษตรกรรมของเกษตรกรตามมาตรา ๓ แห่ง
พระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟู
และพัฒนาเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔
- (๓) เป็นหนี้ในระบบตามมาตรา ๓๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรม
พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔
- (๔) กรณีหากไม่มีหลักฐานการเป็นหนี้ตาม (๓) ให้นำหลักฐานการเป็นหนี้โดยใดอย่างหนึ่ง
มาขอขึ้นทะเบียนหนี้ ดังนี้

(๔.๑) ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ร่วมรับผิดชอบเดียวกับลูกหนี้ในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม
หรือในฐานะเจ้าของหลักประกันการกู้ยืมเงินหรือ

(๔.๒) หนี้ที่เกษตรกรมีหลักฐานการรับชำระหนี้แทนผู้กู้ยืมเงินตามสัญญาผู้กู้ยืมเงินเดิมที่ทำ
ไว้กับสถาบันเจ้าหนี้

ข้อ ๖ ให้เกษตรกรที่มีหนี้ในระบบและประสงค์ขึ้นทะเบียนหนี้ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน
ที่สำนักงานสาขาจังหวัดที่องค์กรเกษตรกรนั้นตั้งอยู่ ในวันและเวลาทำการ

ข้อ ๗ การขอขึ้นทะเบียนหนี้ ตามข้อ ๖ ให้เกษตรกรยื่นผ่านองค์กรเกษตรกรที่เกษตรกร
เป็นสมาชิก โดยใช้เอกสารประกอบคำขอ ดังต่อไปนี้

- (๑) คำขอขึ้นทะเบียนหนี้ตามแบบที่สำนักงานกำหนด
- (๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของเกษตรกร
- (๓) หลักฐานแห่งหนี้ เช่น สัญญากู้ยืม สัญญาจำนอง หรือสมุดบัญชีเงินกู้หรือคำสั่ง
คำพิพากษาศาลให้เป็นลูกหนี้ร่วม หรือหลักฐานการรับชำระหนี้แทนผู้กู้ยืมเงินเดิม

ในกรณีสัญญากู้ยืมไม่ระบุวัตถุประสงค์การกู้เพื่อเกษตรกรรม หรือที่ระบุไม่ชัดเจน ให้ใช้คำขอ
หรือเอกสารอื่นที่ระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินเพื่อเกษตรกรรม หรือหนังสือรับรองวัตถุประสงค์การกู้ยืมเงิน
เพื่อเกษตรกรรมจากสถาบันเจ้าหนี้มาเป็นเอกสารอ้างอิงได้

สำหรับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม และสหกรณ์ประมง ไม่ต้องใช้เอกสารอ้างอิงวัตถุประสงค์การกู้ยืมเงิน

(๔) กรณีเป็นหนี้ที่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน ให้แนบสำเนาเอกสารสิทธิในทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกัน

(๕) หนังสือแสดงความยินยอมให้ออกรวมสิทธิในทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันให้แก่กองทุน กรณีนี้บุคคลค้ำประกัน ให้ระบุจำนวนผู้ค้ำประกัน พร้อมทั้งชื่อ ชื่อสกุล และที่อยู่ (ถ้ามี) มาด้วย กรณีหนี้ส่วนที่เลือกจากการบังคับคดีเสร็จสิ้นหรือหลังจากการโอนทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้แก่สถาบันเจ้าหนี้แล้วให้นำมาขึ้นทะเบียนหนี้ได้

ข้อ ๘ กรณีที่เกษตรกรได้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนหนี้ตามข้อ ๗ หากเป็นหนี้ผิวน้ำชำระที่เจ้าหนี้ทวงถามเป็นเอกสารอันจะนำไปสู่การดำเนินการตามกฎหมายให้เกษตรกรแจ้งสำนักงานสาขาจังหวัดประสานสถาบันเจ้าหนี้เพื่อขอชะลอการดำเนินการตามกฎหมายก่อนวันครบกำหนด

กรณีเกษตรกรเป็นหนี้เร่งด่วนเกษตรกรต้องแจ้งสำนักงานสาขาจังหวัดประสานสถาบันเจ้าหนี้เพื่อขอชะลอการดำเนินคดีก่อนวันครบกำหนด โดยแนบเอกสารอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ คำฟ้องคำพิพากษาหมายบังคับคดี หมายยึดทรัพย์สิน หนังสือประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สิน หมายขับไล่ออกจากที่ดิน ตามแต่กรณี

กรณีตามวรรคสองให้สำนักงานสาขาจังหวัดเร่งดำเนินการประสานสถาบันเจ้าหนี้ขอชะลอการดำเนินการโดยทันทีและแจ้งให้เกษตรกรทราบก่อนวันครบกำหนดดังกล่าว

กรณีหนี้เร่งด่วนตามวรรคสอง ให้สำนักงานสาขาจังหวัดแจ้งให้เกษตรกรยื่นคำขอจัดการหนี้เร่งด่วนในคราวเดียวกันโดยแนบเอกสารอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ คำฟ้อง คำพิพากษา คำบังคับ หมายยึดทรัพย์สินหรือหนังสือประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินตามแต่กรณี

กรณีที่เกษตรกรยื่นขอให้จัดการหนี้เร่งด่วน ให้จัดทำหนังสือมอบอำนาจในการโอนกรรมสิทธิในทรัพย์สินให้กับกองทุนในคราวเดียวกัน

ข้อ ๙ ให้นายทะเบียนจัดทำบันทึกการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเป็นเกษตรกร วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงิน และสิทธิในการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิในทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน รวมถึงภาระผูกพันของทรัพย์สินตามแบบที่สำนักงานกำหนด

ข้อ ๑๐ ให้นายทะเบียนบันทึกข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินและฟื้นฟูอาชีพ ตามแบบที่สำนักงานกำหนด

ข้อ ๑๑ ให้เกษตรกรทำหนังสือยินยอมให้เจ้าหนี้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไว้กับสำนักงานด้วย

ข้อ ๑๒ ให้นายทะเบียนตรวจสอบเอกสารตามข้อ ๗ และดำเนินการตามข้อ ๙ ให้ครบถ้วนถูกต้อง ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันยื่นคำขอ หากพิจารณาเห็นว่าเอกสารครบถ้วนถูกต้องแล้วให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอนุกรรมการขึ้นทะเบียนหนี้

การตรวจสอบเอกสารตามข้อ ๗ หากเอกสารไม่ครบถ้วน ให้นายทะเบียนบันทึกแจ้งความไม่ครบถ้วนต่อองค์กรเกษตรกรและเกษตรกร พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาการส่งเอกสารเพิ่มเติมโดยให้ถือว่าวันที่ยื่นเอกสารเพิ่มเติมครบถ้วนเป็นวันยื่นคำขอ

หมวด ๒ การอุทธรณ์การขึ้นทะเบียนหนี้

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่นายทะเบียนไม่อนุมัติให้ขึ้นทะเบียนหนี้ตามข้อ ๑๒ เกษตรกรมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อนายทะเบียนภายใน ๓๐ วันนับแต่วันรับทราบผลการไม่อนุมัติเป็นหนังสือเพื่อเสนอคณะกรรมการจัดการหนี้พิจารณาตามประกาศหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการจัดการหนี้กำหนด และแบบอุทธรณ์ให้เป็นไปตามแบบที่สำนักงานกำหนด

ข้อ ๑๔ เมื่อเกษตรกรยื่นอุทธรณ์ตามข้อ ๑๓ ให้สำนักงานสาขาจังหวัดร่วมกับคณะอนุกรรมการที่ได้รับมอบหมายรวบรวมพยานหลักฐานและจัดทำสำนวนอุทธรณ์พร้อมให้ความเห็นตามแบบที่สำนักงานกำหนดให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่เกษตรกรยื่นอุทธรณ์ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการจัดการหนี้พิจารณา

ข้อ ๑๕ กระบวนการรวบรวมหลักฐานและวิธีพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นไปตามที่สำนักงานกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดการหนี้

ข้อ ๑๖ ให้คณะกรรมการจัดการหนี้พิจารณาวินิจฉัยคำอุทธรณ์โดยเร็วแต่ไม่เกิน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์
คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการจัดการหนี้ ให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๓ การเพิกถอนทะเบียนหนี้

ข้อ ๑๗ กรณีที่เกษตรกรมีความประสงค์ยกเลิกการขึ้นทะเบียนหนี้ ให้องค์กรเกษตรกรและเกษตรกรยื่นคำขอเพิกถอนทะเบียนหนี้ต่อสำนักงานสาขาจังหวัด ให้นายทะเบียนพิจารณาอนุมัติการเพิกถอนทะเบียนหนี้ และมีคำสั่งเพิกถอนทะเบียนหนี้ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนับแต่วันยื่นคำขอ และรายงานให้คณะอนุกรรมการเห็นชอบในการประชุมคราวถัดไปพร้อมทั้งแจ้งผลการเพิกถอนทะเบียนหนี้ให้เกษตรกรรายนั้นทราบ

ข้อ ๑๘ เมื่อเกษตรกรพ้นสภาพการเป็นสมาชิกองค์กรเกษตรกรตามระเบียบคณะกรรมการกองทุน ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนและเพิกถอนทะเบียนองค์กรเกษตรกรซึ่งได้ขึ้นทะเบียนหนี้ไว้กับกองทุนให้ถือว่าพ้นสภาพการขึ้นทะเบียนหนี้ด้วย และให้นายทะเบียนแจ้งคณะอนุกรรมการทราบพร้อมกับการแจ้งการพ้นการเป็นสมาชิกองค์กรเกษตรกรในคราวเดียวกัน

ข้อ ๑๙ กรณีที่นายทะเบียนตรวจสอบข้อมูลภายหลังพบว่าเกษตรกรขาดคุณสมบัติการเป็นเกษตรกรหรือข้อมูลทะเบียนหนี้ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนให้นายทะเบียนเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเห็นชอบให้เพิกถอนการขึ้นทะเบียนหนี้ดังกล่าว

เมื่อได้มีการเพิกถอนทะเบียนหนี้ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายทะเบียนแจ้งผลดังกล่าวเป็นหนังสือให้เกษตรกรทราบภายใน ๑๕ วันนับจากวันที่คณะกรรมการเห็นชอบ โดยเกษตรกรสามารถใช้สิทธิในการโต้แย้งผลการพิจารณาดังกล่าวได้โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายใน ๑๕ วันนับแต่วันรับทราบผลการเพิกถอนทะเบียนหนี้

ให้นายทะเบียนสรุปผลการโต้แย้งของเกษตรกรเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาพร้อมทั้งแจ้งเกษตรกรทราบให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือโต้แย้ง หากเกษตรกรไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการ เกษตรกรมีสิทธิดำเนินการทางศาลได้

/ข้อ ๒๐ การขึ้นทะเบียนหนี้...

ข้อ ๒๐ การขึ้นทะเบียนหนี้เป็นการได้รับสิทธิเบื้องต้นตามกฎหมายแต่การจะได้รับการจัดการหนี้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์การจัดการหนี้ที่คณะกรรมการจัดการหนี้กำหนด ทั้งนี้ ให้รวมถึงหนี้ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้กองทุนชำระหนี้แทนเกษตรกร

ข้อ ๒๑ ให้เลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรักษาการตามประกาศนี้มีอำนาจออกประกาศสำนักงาน คู่มือแนวทางปฏิบัติที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อประกาศนี้

กรณีที่มีปัญหาการปฏิบัติตามประกาศนี้ให้คณะกรรมการจัดการหนี้มีอำนาจวินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจัดการหนี้ถือเป็นที่สุด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๒ ให้ประกาศนี้มีผลใช้บังคับกับเกษตรกรที่ได้รับอนุมัติการขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกรไว้กับกองทุนก่อนประกาศนี้มีผลใช้บังคับด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายจาริก บุญพิมพ์)

ประธานกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร

เหตุผล:- โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การยื่นคำขอขึ้นทะเบียนหนี้ให้เหมาะสม เท่าทันกับสถานการณ์และเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมสนับสนุน และรักษาอาชีพเกษตรกรของเกษตรกร รวมถึงการรักษาพื้นที่เกษตรกรรมของชาติโดยรวม

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนดบทบัญญัติบางอย่างบางประการให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรสมาชิก ความเท่าทันกับสภาพปัญหาที่พัฒนาแปรเปลี่ยนไป ตลอดจนการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรในการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิก

ตามประกาศนี้ จึงเปิดโอกาสให้เกษตรกรสมาชิกที่ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ร่วมรับผิดชอบเดียวกับลูกหนี้ในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมหรือ ในฐานะเจ้าของหลักประกันการกู้ยืมเงิน และหนี้ที่เกษตรกรมีหลักฐานการรับหนี้แทนการกู้ยืมเงินไว้กับสถาบันการเงิน ให้ได้สิทธิขอรับการสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรได้ตามนโยบายรัฐขณะเดียวกัน ยังให้ออกาสเกษตรกรที่ถูกเพิกถอนทางทะเบียน มีสิทธิโต้แย้งการเพิกถอนนั้นได้ และใช้สิทธิ ในการฟ้องคดีต่อศาลอีกทางหนึ่งด้วย โดยประกาศนี้ให้ผลถึงเกษตรกรสมาชิกที่ได้ขึ้นทะเบียนหนี้ไว้ก่อนหน้า